

DIN INIMĂ
OMAGIUMonumente de arhitectură
contemporană sau expresia culturală
a spațiului în care trăim

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Scînteia
SUPPLEMENT LITERAR-ARTISTIC
tineretului

Anul VIII

Nr. 1 (328)

12 pagini — 3 lei

Miercuri

6 ianuarie

1988

SĂRBĂTOARE
ALEASĂ

Sărbătorim acum, la începutul noului an, în atmosfera de satisfacție deplină pentru împlinirile noastre precedente, de optimism și angajare în realizarea obiectivelor ce ne stau în față, ziua de naștere a tovarășei academician doctor inginer ELENA CEAUȘESCU, eminent om politic și savant de largă reputație internațională care și-a consacrat și își consacră încă o dată capacitate de muncă în obținerea neabătute a nolișii interne și externe a partidului, ridicării prestigiului științei românești în lume, triumfului cauzei păcii, înțelegerii și colaborării între popoare. Investită de partid cu înalte răspunderi politice, în calitate de membru al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., prim viceprim-ministru al guvernului, președinte al Consiliului Național al Științei și Învățămîntului, tovarășa ELENA CEAUȘESCU a făcut și face în permanentă dovada atașamentului profund față de cauza edificării socialismului și comunismului în patria noastră, a dăruirii și abnegației revoluționare, militind cu consecvență și cu înaltă competență pentru transunerea în viață a mărețelor programe de dezvoltare multilaterală a țării, de înlăturare a națiunii socialiste pe noi trepte ale civilizației și bunăstării. Sub directa sa îndrumare, în deplin consens cu cerințele dezvoltării armonioase a societății, au avut loc evenimente deosebit de însemnate și sint știința, învățămîntul și literatura care cunosc o înflorire permanentă, o stare de neconținută implicare în cele mai diverse probleme ale vieții economice și sociale. Performanța creatoare este ceea ce definește cu exactitate întreaga activitate care se desfășoară în domeniul cercetării științifice, al ingineriei tehnologice și al introducerii progresului tehnic în vastul și complexul proces de formare și educare a tinerelor generații pentru muncă și viață. Această realitate mobilizatoare care guvernează știința și învățămîntul românesc de toate gradele este, fără îndoială, indisolubil legată și de strălucita activitate politică și științifică desfășurată de tovarășa aca-

SUPPLEMENTUL LITERAR-ARTISTIC

(Continuare în pag. a 11-a)

Tapiserie de ILEANA BALOTA

Mă număr printre artiștii plastici care, alături de toți creatorii din celelalte domenii de activitate artistică au recunoscut în viața și lupta revoluționară a tovarășei academician doctor inginer ELENA CEAUȘESCU, în activitatea științifică și muncă pe tărîmul propășirii culturii, artei și învățămîntului din țara noastră, una dintre cele mai puternice personalități ale contemporaneității.

Am admirat, în exemplara sa biografie, temeinicia celor mai alese însușiri umane, iar în portretul domniei-sale chipul unui om de excepție.

Ne-am obișnuit să o știm

mereu, alături de tovarășul său de viață, de luptă și de ideal, alături de minunatul erou revoluționar al patriei, tovarășul NICOLAE

gă vetrele fierbînti ale „noului” care se plămădea sau impunindu-se pe plan mondial, cu autoritate, într-un domeniu de vîrf al

turi naționale bazate pe valorile fundamentale ale umanismului și grijă pentru învățămîntul românesc, am evocat-o cu modestele puteri de artist plastic, în multe dintre lucrările mele de artă monumentală. Am încercat ca ele să transmită întreaga complexitate și frumusețe morală a celei mai prețuite fiice a poporului nostru, tovarășa ELENA CEAUȘESCU.

Compozițiile mele, gândite pentru tapiseriile ce acopere mari spații publice, am intenționat să devină pentru privitorii de azi și pentru

ILEANA BALOTA

(Continuare în pag. a 11-a)

Cu admirație și recunoștință

CEAUȘESCU, cu care a împărțit și anii grei ai ilegalității și efortul neprețuit al anilor de reconstrucție a țării; ne-am obișnuit să o întîlnim cu statul, cu gîndul înțelept, oriunde în țară era nevoie, lin-

cercetării științifice și ingineriei chimice.

În această ipostază de om de știință, de purtător al celor mai nobile gînduri de pace și progres prin și cu ajutorul nemijlocit al științei, în această frumoasă muncă de făurire a unei cul-

Pagina 4

- VIAȚA LITERATURII
- Cartea de poezie
- Cartea de proză
- O nobilă ctitorie — revista „Manuscriptum”

● LUMEA ARTELOR

- Teatru
- Film
- Plastică
- Pentru mai tinerii confrăți — UN GÎND

Pagina 8

Pagina 9

- Ce cărți, ce autori v-au suscit interesul în anul ce s-a încheiat ?
- ANUL ARTISTIC 1987

SĂRBĂTOARE ALEASĂ

(Urmare din pag. 1)

demician doctor inginer ELENA CEAUȘESCU, de grija și atenția deosebită pe care le acordă, alături de secretarul general al partidului, genialul ctitor al noilor destine de libertate și demnitate ale poporului, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, progresului accelerat al patriei, prosperității oamenilor ei.

Pentru tinăra generație, pentru toți cei ce își desfășoară activitatea în domeniul științei, al învățămîntului și culturii, munca plină de pasiune, înalta responsabilitate și competență ale tovarășei ELENA CEAUȘESCU se constituie într-un exemplu mobilizator, într-un permanent imbold de a face totul pentru valorificarea integrală a resurselor de creativitate științifică și tehnică, pentru lărgirea orizontului de cunoaștere, pentru perfec-

ționarea pregătirii profesionale a tuturor cetățenilor țării, precum și pentru sporirea cu noi și noi valori de referință a tezaurului cultural al poporului nostru. În același timp, activitatea exemplară a tovarășei ELENA CEAUȘESCU îndreptată în direcția promovării idealurilor de pace, utilizării în scopuri exclusiv constructive a descoperirilor științei și cuceririlor tehnicii oferă întregului nostru tineret, fiecărui fiu al acestui pămint temeiul increderii depline în vocația creatoare a gândirii științifice, în îndeplinirea misiunii profund umaniste a acesteia.

Acum, la ceas de aleasă sărbătoare, gândurile și sentimentele cele mai calde ale milioanele de oameni de pe întreg cuprinsul țării se îndreaptă spre distinsa și prodigioasă personalitate a tova-

rășei academician doctor inginer ELENA CEAUȘESCU, constituindu-se într-un firesc și vibrant omagiu; sint gânduri de recunoștință și prețuire pentru munca sa neobosită consacrată fericirii și bunăstării poporului, permanentei înfloriri a vieții spirituale și materiale a acestuia. Generația tinăra a României socialiste își unește glasul cu cel al întregii națiuni, în acest fericit moment aniversar, urind din adîncul inimii tovarășei ELENA CEAUȘESCU mulți ani de viață, sănătate și fericire alături de cel mai iubit fiu al poporului, secretarul general al partidului, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, pentru a-și putea aduce și în viitor o contribuție de seamă la materializarea mărețelor obiective ale devenirii multilaterale a patriei noastre socialiste.

Ce e nou in edituri

Interlocutor astăzi

Viniu Gafița

— Stimate Viniu Gafița, cine sînt cititorii dumneavoastră?

— Cititorii noștri potențiali pe care îi avem în vedere au un statut social bine definit, ei pot fi și sînt, rînd pe rînd, preșcolari, școlari mici și școlari din clasele V—VIII, iar ca activitate socială sînt cuprinși în organizațiile școlimilor patriei și a pionierilor. Cum copilăria e perioada cea mai fertilă în însușirea unor noțiuni și deprinderi ce-și întind influența asupra caracterului și comportamentului întregii vieți a oricărui individ, lectura capătă în această perioadă o importanță deosebită. De aceea ne îngrijim să menținem o varietate a planului, gîndindu-l pe necesitățile de lectură ale diferitelor trepte de vîrstă, folosind întreaga gamă de modalități literare, cu cea mai largă tematică posibilă, de la evocarea istorică la înfățișarea realității imediate, de la beletristică la cărțile de popularizare a științei și tehnicii, propunînd activități plăcute și instructive pentru întrebuințarea timpului liber. În activitatea noastră ne străduim să fim în pas cu școala.

— Cum vine Editura „Ion Creangă” în ajutorul elevilor?

— Editura vine în sprijinul elevilor tipărind lucrările recomandate în programa de lectură școlară, în special în colecțiile Biblioteca școlară și Biblioteca pentru toți copiii dar și în volume independente de colecții. Astfel, scrierile clasicele literaturii române, dar și ale unor autori contemporani cunosc mereu noi reeditări în aceste colecții sau în ediții bogat ilustrate. Literatura creată în zilele noastre apare în colecția Biblioteca contemporană, e drept, mai puțin folosită, fiind „neconcomitantă”, în colecția Virtuți strămoșești și în volume pe formate diferite, după cum necesită o ilustrație mai amplă sau mai puțin bogată. Colecțiile pentru lucrările cu caracter de inițiere și informare științifică sînt „A.B.C.”, pentru preșcolari și școlari mici, „Alfa”, „100 de...”, volume cu caracter enciclopedic și seria de biografii ale oamenilor de seamă din toate domeniile de activitate.

— Să nu uităm: copiii noștri sînt în vacanță. Ce le recomandați?

— „Basme de M. Eminescu”, „Zinele din Valea Cerbului” de Nestor Urchiu, „O poveste cu mult soare” de Daniela Crăsnaru, „Concurs de șotron” de Florin Costinescu, „Cine a găsit vise frumoase” de Lucia Olteanu, „Dacă lepușorul n-ar fi adormit” de Mircea Pop, „Colecția de pistru” de Marieta Nicolau, „Expediție Nisetru-2” de Vlad Mușatescu, „Făt Frumos și spicul de aur”, „De ziua Republicii”. Două lucrări de excepție ale acestui an care se încheie: „Basmele românilor” cu ilustrații de Done Stan și o lucrare de inițiere în științele exacte, intitulată sugestiv „Vă place fizica?” de Stelian Apostolescu. Sperăm în apariția unei părți din lucrările aflate în faze înaintate ca: „Metaforfozele” lui Ovidiu, repovestite pentru copii de Grigore Tănăsescu, „Român Gruiu Grozovan” de D. Almaș, „Orașele muzicii” de George Sbrăcea, „Cărticea de 6 ani” de Constanța Buzza sau chiar „Amedeu, cel mai cumsecade leu” și „Apolodor, un pinguin călător” de Gellu Naum, „Lumea lui Tonică” de Marin Anton, „Clopoteii iernii” de Hary Negrin, „La revedere elefant” de Titel Constantinescu, „Treize zile anapoda” de Dumitru Toma, „Mama mea e cea mai bună” de Valentin Tecluc, „Comorile Dunării” de Angela Dumitrescu-Begu etc.

Convorbire realizată de ARETA ȘANDRU

ACTUALITATEA PENTRU TINERET

NOTE • INFORMAȚII • MICROINTERVIURI

AGENDA • AVANPREMIERE • RECOMANDĂRI

Concursul cîntecului politic pentru tineret EDIȚIA A VII-A

În scopul îmbogățirii repertoriului formațiilor corale și vocal-instrumentale ale tineretului cu cîntece noi, cu un bogat conținut educativ, patriotic și revoluționar, pentru participarea tot mai activă a tinerilor creatori (muzicieni, scriitori, interpreți) și a formațiilor tineretului în cadrul Festivalului Național „Cîntarea României”, Comitetul Central al Uniunii Tineretului Comunist, în colaborare cu Consiliul Cultural și Educației Socialiste, Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor și Radioteleviziunea Română vor organiza în perioada decembrie 1987 — aprilie 1988, cea de-a VII-a ediție a Concursului cîntecului politic pentru tineret, dedicat aniversării zilei de naștere și a peste 55 de ani de activitate revoluționară a tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România.

A. În spiritul hotărîrilor Congresului al XIII-lea al partidului, pe baza orientărilor și indicațiilor tovarășului Nicolae Ceaușescu la Forumul tineretului, la cel de-al III-lea Congres al Educației Politice și Culturii Socialiste și la Conferința Națională a partidului, concursul urmărește promovarea unor creații militante, revoluționare, inspirate din munca și viața tineretului din unitățile economice din industrie și agricultură, de pe șantierele de muncă patriotice, școli și facultăți, care să mobilizeze tinăra generație, împreună cu întregul popor, sub conducerea partidului, în opera de împlinire a Programului partidului de edificare a societății

socialiste multilateral dezvoltate și înaintarea României spre comunism.

Cîntecele promovate în concurs vor da expresie dragostei întregului tineret față de patrie, partid și popor, față de secretarul general al P.C.R., tovarășul Nicolae Ceaușescu, și vor exprima hotărîrea neștrămutată a tinerei generații de a face totul pentru împlinirea politicii interne și externe a partidului și statului nostru, pentru dezvoltarea economico-socială a patriei.

Prin conținutul lor lucrările prezentate trebuie să contribuie la formarea conștiinței socialiste a tineretului, la educarea sa în spiritul patriotismului socialist și al solidarității internaționale, al înaltelor comandamente ale eticii și echității socialiste, la formarea unui tineret cu înalte convingeri comuniste.

Lucrările prezentate vor sublinia unitatea tinerei generații în jurul partidului, al secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, acțiunea comună a tuturor categoriilor de tineri pentru edificarea socialistă și comunistă a țării.

Cîntecele vor reda, în forme artistice adecvate, sentimentele de profundă recunoștință față de preocuparea statornică a partidului și statului nostru, pentru formarea multilaterală și asigurarea celor mai bune condiții de muncă, viață și afirmare a tinerei generații cu deosebire în epoca inaugurată de Congresul al IX-lea al P.C.R. și intrată în conștiința întregii națiuni drept „Epoca Nicolae Ceaușescu”.

B. 1. Concursul de creație de cîntece corale și de muzică ușoară cu tematică pentru tineret este deschis tu-

turor compozitorilor și poezilor, profesioniștii sau amatori, membri sau nemembri al uniunilor de creație, ai cînaclurilor muzicale și literare; compozitorii pot participa cu maxim trei lucrări la fiecare secțiune. Vor fi luate în considerare numai lucrări inedite, nedifuzate anterior pe nici o cale și neprezentate la alte concursuri.

Piese corale vor fi prezentate sub formă de partitură pentru cor mixt a capella sau cu acompaniament de pian, iar cele de muzică ușoară sub formă de partitură pentru voce cu acompaniament de pian; textele vor fi prezentate și separat de partitură, dactilografiate în trei exemplare (lucrările prezentate la concurs vor fi însoțite în mod obligatoriu și de înregistrare pe bandă magnetică sau casetă).

Partiturile vor purta un motto și vor fi însoțite de un plic cu același motto, în interiorul căruia se va scrie numele, adresa și telefoanele compozitorului și textierului. Lucrările vor fi trimise pînă la data de 6 februarie 1988 pe adresa Comitetului Central al Uniunii Tineretului Comunist, strada Onești nr. 4-6, București, sectorul 1, cu mențiunea „pentru Concursul cîntecului politic pentru tineret”.

2. Concursul se va desfășura în trei etape:

— Etapa I-a — va consta în selecționarea, de către juriu, pînă la data de 9 februarie 1988, a celor mai valoroase lucrări. Juriul poate solicita concurenților modificări în textul și muzica unor lucrări promovate în etapa a II-a.

— Etapa a II-a — va consta în orchestrarea lucrărilor

selecționate pînă la data de 20 februarie 1988.

— Etapa a III-a se va desfășura în luna aprilie 1988, lucrările selecționate de juriu urmînd a fi prezentate în concerte publice din cadrul Concursului cîntecului politic pentru tineret.

3. Celor mai valoroase lucrări le vor fi acordate premii și mențiuni din partea organizatorilor, toate lucrările prezentate în etapa a III-a vor fi achiziționate de Comitetul Central al U.T.C., Consiliul Cultural și Educației Socialiste și Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor.

4. Juriul va fi alcătuit din muzicieni, scriitori și critici de specialitate, reprezentanți ai C.C. al U.T.C., C.C.E.S., Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor și Radioteleviziunii.

Pentru stabilirea premiilor și mențiunilor, fiecare lucrare va fi apreciată de juriu ca o creație unitară (muzică și versuri).

5. În afara concursului vor putea fi prezentate și alte lucrări valoroase aparținînd unor membri ai juriului sau evidențiate la alte manifestări similare.

6. Lucrările prezentate vor fi imprimare și difuzate în cadrul emisiunilor de radio și televiziune, iar concerte din cadrul concursului vor fi susținute de formații artistice de amatori ale tineretului care s-au evidențiat în Festivalul Național „Cîntarea României”, precum și de formațiile Radioteleviziunii. Concursul se va încheia cu concertul laureaților în care vor fi prezentate lucrările premiate, precedat de festivitatea de înminare a premiilor.

Autocunoaștere — creativitate — personalitate

Acesta este titlul suplimentului revistei „Știință și tehnică”, editat de C.C. al U.T.C., realizat în colaborare cu Centrul de Cercetări pentru problemele tineretului. Paginile sale sînt în întregime consacrate diverselor modalități prin care se realizează cunoașterea de sine și, prin intermediul acesteia, dezvoltarea multilaterală a personalității. Se demonstrează pe larg, în cadrul unor incitante studii de specialitate și eseuri,

că autocunoașterea favorizează „amplificarea creativității și împlinirea armonioasă a personalității”. Prezența a numeroase teste de profil, destinate să „ghideze” procesul de autocunoaștere (amintim unele dintre ele: Sinteți o persoană constructivă?, Increderea în sine, Analiza dinamometrică a scrisului, V-ați orientat către profesia care vi se potrivește?, Iluzie și creativitate), sporesc gradul de atractivitate al suplimentului. Cititorilor, în special celor tineri, li se oferă o lectură plăcută și instructivă.

Creație literară

Cu sprijinul organizatoric al Comitetului județean al U.T.C.

Mureș, revista „Vatra” și cînaclul literar „Romulus Guga” au realizat, la Sighișoara, un concurs de creație literară. La prima ediție a acestui concurs, juriul a acordat următoarele premii: Marele premiu pentru poezie — Iulian Boldea; premiul I — Cristian Stănoiu; premiul II — Carmen Maier; premiul III — Gabriela Munteanu; premiul revistei „Astra” — David Rusu; premiul revistei „Tribuna” — Adriana Poenaru; premiul revistei „Familia” — Maria Anghelescu; premiul I pentru proză — Ioan Matei; premiul II pentru proză — Dorina Brîndușa; premiul III pentru proză — Ana Boariu.

Pictură de ZAMFIR DUMITRESCU

„La mulți ani!”

Evoc, în aceste zile de început de an, șirul marilor personalități ale istoriei patriei noastre și mă gândesc la misiunea ce ne revine nouă, artiștilor plastici, de a face trecutul să trăiască, să rămână mereu prezent în conștiința generațiilor. Dar, în egală măsură, privesc spre prezent, ca spre un inepuizabil motiv de inspirație pentru creatorii contemporani și recunosc în clocotul acestor ani punctele de reper ale unei epopei cu care sintem datorii față de patrie, față de popor, față de partid, o epopee în care locul cel mai important, cheia de boltă a devenirii noastre este, personalitatea secretarului general al partidului, tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU**, cel din al cărui gând cutezător au prins contur, prin voința întregului popor de a-l urma, noile imagini-simbol ale unei țări moderne, întinse.

În această frescă a României contemporane, alături de chipul conducătorului, stă tovarășa de viață a bravului și încercatului erou, tovarășa **ELENA CEAUȘESCU** — nume de rezonanță pe toate meridianele globului, nume de autoritate științifică, recunoscut pe plan mondial pentru fundamentalele contribuții la dezvoltarea unui domeniu de vîrf al chimiei, dar, în egală măsură, un om cu o activitate în slujba păcii remarcabilă.

Încă nu s-au șters din memoria mea, ecourile și efectul avut de cuvîntul său la întrunirea internațională „Oamenii de știință și pacea” — puterea de convingere și capacitatea de a mobiliza conștiințele în sensul unirii forțelor pentru a realiza acest vis vechi al oamenilor, din totdeauna.

Evocînd aceste aspecte mă gândesc la personalitatea tovarășei academiciene doctore inginer **ELENA CEAUȘESCU** în aceste zile aniversare cu gîndul plin de admirație și recunoștință pentru extraordinara muncă de propășire a culturii, științei și învățămîntului românesc, cu cele mai calde și profunde sentimente de admirație, cu cele mai alese urări de succes.

Împreună cu toți creatorii din România, îi adresez un fierbinte și tradițional: „La mulți ani!”.

MARIUS BUTUNOIU

Cu admirație și recunoștință

(Urmare din pag. 1)

viitorime, o frescă vie a acestei Epoci, a unui prezent marcat de trăinicia faptelor și puterea clarvăzătoare a minții inovatoare, profund revoluționară, în care, ca o dreaptă și cinstită efigie, stă pe chipul tovarășului **NICOLAE CEAUȘESCU** și al tovarășei **ELENA CEAUȘESCU**.

Astăzi, în acest moment sărbătoresc, drag inimilor noastre, toți creatorii ne alăturăm, întregului popor într-o caldă, sinceră și profundă urare: ne îndreptăm gîndul încărcat de admirație și recunoștință către tovarășa **ELENA CEAUȘESCU** dorindu-i din inimă ani mulți și buni, plini de succese pe drumul științei ce o slujește cu neclintită pasiune și de împliniri în munca neobosită a dezvoltării și înfloririi culturii, artei și învățămîntului în țara noastră.

Tapiserie de CORNELIA IONESCU

Bucuria unui anotimp

Acum, cînd Anul Nou își plimbă tinerețea printre pietre și izvoare, peste păduri și cîmpii, cînd lumina zăpezilor se ridică precum puritatea sentimentelor, acum, mai îndatoritoare ca niciodată, inima mea retrăiește bucuria unui anotimp tînar.

Sub cupola de izbînzii a neamului românesc, la acest ceas de taină și copilărie, strigătul tinereții se resimte în fiecare întrebare iar permanența împlinirilor ne lecuiește așteptarea. Miroase a mere coapte și vîntul biciuie acoperișurile. Gîndul meu fuge spre copilărie. Deodată, o altă dimensiune a istoriei mă copleșește. E realitatea timpului nostru. Aș putea vorbi despre mulți tineri pe care i-am cunoscut, despre dorurile și împlinirile lor, despre frumusețea și orizontul muncii depuse. Împlinirea fiecăruia dintre noi stă în puterea noastră și în libertatea de gîndire. Să dăm tinerețe fără bătrînețe acestui timp de aleasă cinstire și înțelepciune.

Acum, la ceas de sărbătoare și de fapte, sub cetină de brad și-n rost de Doruri, tinerețea noastră se îndreaptă cu gîndul, cu cuvîntul și cu vrerea spre tine **Țară**, leagăn de spirit și în-sufleteitoare cutezantă. Se lasă-n șoaptă luna pe la geamuri și-n zurgălăi de gheață se prinde bucuria, înveșmintînd pămîntul cu năframa multicoloră pe care scrie **PACE, LIBERTATE**.

La fapta tinerească, cu gînd tineresc, aduc și eu omagiul meu celor ce sînt în fruntea țării un insemn luminos și-a căror inimă bate pentru **Popor**. Omagiu din inimă cu ocazia sărbătoririi zilei de naștere tovarășei **ELENA CEAUȘESCU**, pentru multipla și laborioasa sa activitate politică și științifică și pentru căldura cu care ne înconjoară pe noi, oamenii literelor românești. Omagiu din inimă și, firește, un călduros „La mulți ani!”.

IOANA PROCA

Zi de ianuar

Sîntem cei care știu să așeze în cercurile trunchiurilor inele de lumină. Culegem de pe frunțile cerbilor, sunete; ne recîștigăm echilibrul acolo unde există o istorie care ne înfrățește inimile și-ntoarce mezul aceluiași gînd. Redevenim lumină într-un timp care lasă liber drumul spre artă, spre cultură și artă „plăsmuire spirituală a realității”, a realității unei epoci de glorie ce stimulează geniul și energile creatoare, artă ce sînt pulsul unui timp profund, artă ce răsfrînge realitate ca o împlinire, ce-și plimbă certitudinile într-un spațiu amplu de rezonanță, el însuși izvor al creației artistice.

Să fii contemporanul unei epoci în care se plăsmuiesc opere, să fii purtătorul unui destin artistic ce nu-și este suficient sieși, să poți învăța în matca limbii române este un privilegiu care-ți restituie parcă starea și pacea inițială.

Zi de ianuar. Sufletul meu aduce cu dragoste omagiu femeii-luptător, femeii-revoluționară, femeii — om de știință, celei care, pentru noi toți, este un exemplu fără egal — **ELENA CEAUȘESCU**.

Cuvinte, imagini, forme, culori, sunete așezate în poem de iarnă al Anului Nou.

ILEANA POPESCU-HOLBAN

Ei sînt apărătorii iubiți ai vieții noastre

Ei sînt apărătorii iubiți ai vieții noastre
Ei, neînfricat, cirmaciul corăbiei albastre
nicîcînd să nu se spulbere-n pustiu...
Tovarășa-i de viață alături, stea polară,
prin sihle — de sînt sihle — să-și taie
drumul drept
război să nu mai fie cu noaptea nucleară
și-ar da, să fie pace și inima din piept!
Acum, pe zarea largă a tuturor se-arată

sublimă, steaua păcii cu nimb strălucitor
spre pace-i calea vieții cea mai adevărată
și doar în pace viața suride-n viitor
Și ei sînt doi luceferi de împliniri plene
scăldați în aurore, ce luminind, rămîn
cu nimburi mari revoluționare
pentru Partidul Comunist Român.

ION POTOPIN

Cuvîntul — izbîndă

Prezența Ei — chip demn
Înflorînd clipele;
Faptele Ei — adiere de lumină,
Caldă lumina aceasta,
Răspuns al speranțelor
Noastre

De ziua ei aniversară,
Înfloresc pomii
În grădinile patriei;

Respirăm superlativul prețuire și

Flori de cuvinte
Ne inundă inimile, dogoritoare rostire,
Întru Mulți ani, cu sănătate,

Pentru Soarele dimineților noastre,
Pentru albastrul Voroneșului,
Pentru Hora strămoșească,
Cinstea de-a purta-n dragoste
Numele Patriei sale
Cuvîntul — izbîndă — ROMÂNIA...

GEORGE COROBEA

CARTEA DE PROZĂ

Pirghii narative

Evoluția romanului modern impune, prin parodie, o abordare critică a convențiilor, demistificate și, mai ales, devalorizate prin exploatare fățișă și aglomerare intenționată a tehnicilor (mai mult sau mai puțin) tradiționale. Un demers asemănător își propune Platon Pardău în recentul său roman *Scrisorile venețiene* (ed. Militară, 1987, cu o copertă realizată de Tudor Jebeleanu în maniera-i caracteristică). După o carieră romanescă relativ întinsă (*Diavolul de duminică*, *Omul coborât din turn*, *Limita de vîrstă*, cele trei volume din *Tentația* și altele), autorul pare să fi ajuns la o saturație internă a genului/speciei, moment în care, stăpîn pe mijloace de expresie variate, este tentat să ia totul de la capăt, răsturnîndu-și propriul sistem de valori și realizînd cu deliberare un ecart de proporții, dar nu total imprevizibil. Schimbînd perspectiva analizei, s-ar putea observa chiar o întoarcere la uneltele vechi din *Diavolul...* (poate cel mai bun roman pînă la *Scrisori*), cel puțin în ceea ce privește utilizarea ambiguității fantastice ca una dintre legile ordonatoare ale textului.

Ceea ce frapează încă din debutul cărții este extrema diversitate a pirghiilor narative folosite și continua intervertire a „fabulei” cu „istoria”. Planurile povestirii glisează neînclat, relansînd, practic, cu fiecare mișcare internă a acestei veritabile construcții în derivă, miza romanului. Rînduite conform unei savante dispoziții a cercului lui Pascal cu centrul nicăieri și circumferința pretutindeni, defilează omnișcența auctorială și vocea falșilor naratori, fragmentele de jurnal și Jurnalul propriu-zis, scrisoarea și articolul de ziar, „valorile” Virginiei Woolf, toate deghizate sub înșelătoare elemente de paratext (titluri și subtitluri, diviziunea pe capitole și „cărți”). Logica sa constituie un fel de „puzzle pe negativ”: adică din care să nu înțelegi povestea: un puzzle în răspăr” (p. 288). E ca și cum ai încerca să descoperi un story într-o pagină de ziar cu articole aparținînd rubricilor cele mai diverse. De aceea, una din metaforele centrale ale cărții este cea a ziarului ca spațiu virtual al unei entropii informaționale, ca loc al conexiunilor intertextuale dintre universurile paralele în care sîntem proiectați de dinamica incontrolabilă a cotidianului. Paradigma „personajului principal”, avînd ca nume generic Ion Petra, cuprinde între realizările ei majore pe redactorul-sef al ziarului „Viitorul” (jocul aluziilor nu e deloc aleatoriu în acest punct!). Spațiul ficțiunii redacționale, ușor de formalizat, reprezintă un nucleu quasi-autonom al volumului și poate juca rolul de hipertext (derivarea lumii textului din textul lumii). Dublul său, Ion Petra — 2, este cercetător al arhivelor unui muzeu militar și efectuează saltul necesar în transtextualitate (v. Genette), punînd în legătură textul literar cu istoria. Sudura cuplului este realizată prin elemente de relație comune (soția — Lia, posibilul adjuvant erotic — scriitoarea Sabi Marinescu), din nou „literatură” relevînd faimosul discurs amoros bart-hian! (Speculația este adîncită cu finețe și va coincide cu finalul deschis al romanului).

Cei doi Ion Petra fac oficiul de management al unei obsesii — Ulea, ale cărui metamorfoze istorice reprezintă, de altfel, pre-istoria ascunsă a textului, putînd servi, la limită, drept posibil cod genetic al acestuia. Avatarii logofătului/colonelului Ulea (trimis special al lui Soliman la Veneția, ofițer chezarzo-crăiesc expulzat în timpul primului război mondial, colonel român care întoarce primul armele, pe cont propriu, la 23 August, deținut într-un lagăr de „foști” mai apoi, chiar executat ulterior — existînd și un martor; pensionar în viață într-un tîrziu, subiect al unei senzaționale anchete arheologice și arhivistice contemporane) exploatează, la limita straniuului și a miraculosului într-o permanentă ezitare a opțiunii finale (aptă de formalizare), toate (im)posibilitățile romanului. Concomitent, varietățile speciei sînt supuse tirului concentrat al parodiei. Nu scapă iro-

nicului rechizitoriu aproape nici una dintre formele și formulele consacrate, deja gramaticalizate în paradigma supraordonatoare a genului epic. Astfel, sînt rechemate cu ironie structurile policierului, romanului de spionaj și aventuri, dar și cele ale romanului „obsedantului deceniu”, inclusiv varianta „dacă iubire nu e, nimic nu e”, ale reportajului din realitate, ale construcției livrești de tip *Numele trandafirului*, fluxul memoriei în varianta Virginia Woolf, „noul roman” al lui Robbe Grillet (mai ales *Gumele*) și chiar, cu explicabilă discreție/timiditate, cheile textualiste post-moderne. Un veritabil festival al formelor romanesti ale secolului, privite cu ochiul exersat al practicianului și cu vădită intenționalitate bufă, capitol la care reușitele nu-s deloc puține. Pre-textul Ulea — decizia diabolicului cuplu Rață & Panait de a se ridica o statuie colonelului erau reabilitat — declanșează mecanismele enumerate, controlate pe rînd de componentii paradigmatelor narative.

Numeroșii indici livrești, al căror catalog ar duce la cele mai surprinzătoare asociații (Scylla și Caribda, El Dorado, Gun Hill, Hanul Ancuței, Vera Muhina, perinița, Gagarin, Argezi, Minulescu, Bolintineanu, beizadea Ștefănuță, Bogdan Hmelnițchi, A.E. Baconsky, Mircea Sântimbreanu etc., etc.), placarea mecanismelor rutiniere ale cotidianului, comedia formelor de limbaj. („Aici lucrurile sînt extraordinar de fluide, ca să mă exprim în termenii comunicatorului militar despre luptele din Orientul Mijlociu”), alăturare stressului naratologic — toate aceste elemente deliberat anarhice vor să sugereze agresiunea circuitelor comunicative asupra omului modern, „fără vîrstă”, „cu ceas Seiko” la incheietura mîinii care scrie. Parabola scriitorului, sacrificat în egală măsură de scriitura și intertextul al căror prizonier rămîne, aduce în discuție un *mal d'écrire*, la care nu doar autorul se poate revendica în speranța unei satisfacții de substituire masochiste: „O spaimă se ridică de pretutindeni; un vîrtej, o furtună! Iar pe creastă, zbătîndu-se amețitor, mașina de scris.” (p. 212, subl. mea). Scriitoarea Sabi Marinescu exclamă la un moment dat premonitori: „Iată o poveste care merită scrisă!”, pentru ca punerea în abisul textului să fie reluată periodic, pînă la explicitarea sa sub forma aceluși puzzle pe dos, în care elementele se bat cap în cap fără a se potrivi niciodată. Importantă rămîne virtualitatea constitutivă a literaturii care se construiește pe sine după o schemă cel mult verosimilă, din care „realul” palpabil (undeva este parafrazat Argezi) a fost exclus în favoarea probabilității/posibilității.

Prins de curentul turbionar al scrierii alienante, alter ego-ul scriitorului va suferi o afazie, precedată de o semnificativă amnezie. Odată depășit impasul simbolic, el va trebui să recupereze timpul pierdut. Nu împlîtor cartea începe ca un avertisment telefonic anonim prin care lui Ion Petra i se reamintește că un om a reușit să cîștige o zi zburînd în sensul invers mișcării de rotație a Pămîntului; „Înțelegeți?” Mergem înapoi spre... spre eternitate, domnule redactor șef al ziarului „Viitorul”. Ha? Sau nu vă interesează eternitatea?” (p. 12). Simetric, în final, Logofătul Ulea — primul din seria avatariilor istorici al obsesiei — va pierde partida în ziua cînd se află că Magellan a cîștigat o zi, dar — vai! — abia în trei ani. Diaconia istoriei impune sincronia necrutătoare a literaturii și naratorului nu-i rămîne decît șansa de a reuși, împreună cu soțiile sale, ocolul textului cu ajutorul tuturor tehnicilor românești pentru a putea să cîștige și el o zi, anume ziua în/despre care se naște — 12 aprilie. Să cîștigi o zi, făcînd ocolul textului într-o povestire! Cîștigînd, romancierul se oprește la răscrucea dintre trecutul povestirii și viitorul scrierii, căutîndu-și o nouă identitate auctorială.

DAN-SILVIU BOERESCU

CARTEA DE POEZIE

Statut valoric

Noul volum de poeme al lui Adrian Alui Gheorghie*) are o structură trinară — cele trei cicluri corespunzînd fiecare cite unui motiv central, dominant, din domeniul vast, generos al tematicii poetice. „*INCERCARE DE DRAG*” cuprinde patru mini-poeme în proză și se constituie într-o originală prefațare sau, mai degrabă, introducere în universul poetic, conturat în următoarele două cicluri. Poetul se naște „însemnat”: „*Inscrierile mele de pe față, hieroglifile /.../ sînt niște uimiri*”; el aparține unui „loc care se numea Sadoveanu”, unde „locuitorii /.../ inventau clipe care lineau cit o uimire, cit o revelație”, iar legea de creație spune: „*poezia trebuie să iasă precum iarba: cu piatra în gură*”.

Al doilea ciclu cuprinde „*POEME IMPOTRIVA SEDUCȚIILOR TINEREȚII*” — motivul central, axial fiind erotica. Multe din versurile acestui ciclu au ca punct de susținere sugesției sau aluziei livrești. „*IMN*”, care deschide seria, este o proiecție inversă a unui cunoscut poem baudelairean: „*Încă o dată frumusețea a invins: / lingă obrazul tău viermele / se prefăcu în fluture*”. În „*AMINȚIRI DINTR-O CĂLĂTORIE AMINĂTĂ*” găsim o modernă parafrazare în intenție eminesciană: „*Peisajele trec le-azi foșnid / în ercier / nedeslusite, pline de-nțelesuri...*”. „*Poeziile nescrise*” sînt citite de „o doamnă brună în ochiul” poetului care și-a „pierdut încrederea în morile de vînt” etc.

Iubirea este un sentiment care „consumă”, trăit pînă la dezintegrare — „am citit o piatră pînă s-a făcut nisip / ochiul tău l-am fărîmițat cu privirea / n-a mai rămas nimic întreg...” („*CADRIL*”), pînă la des-ființare: „...unul / lingă altul ca două guri de ghilolină / fiecare murînd de moartea celui-lalt” („*BANCA DIN LEMN DE MAR*”). Altfel, cum spune poetul, „ceea ce nu iubesti pînă la capăt / devine propria ta umbră...”.

„*ANTEMEMORIILE*”, ultimul ciclu al volumului, se concentrează înspre aventura creației, înspre destinul creatorului. Pentru poet, lumea este „închisă în Cuvînt”, dar cuvîntul nu are virtuți revelatoare — cel puțin în direct — deoarece „cuvîntul nu face uniformă lumea / ci mai mult adîncește...”. Starea de creație este acut resimțită, violentînd: „*Vine poemul și-ți ia pulsul / cu tot cu sine / îți ia amprenta limbii / pe o bucată de fier înroșit*”; este o „spaimă de grație”. Poetul are conștiința misiunii sale, căci „omul de alături nu are o viață / proprie fără mine și beznă nu e destul / de populară fără mine”. Creator care coboară din ipoteticul „turn de fildes”, știe să va ajunge „cîndva între semeni” și lor le va fi „ogîndă”, „purpurile secundă, paralela iluzie”. Poetul nu colecte teme de actualitate ca în poemele „*Războiului continuu*”, „*Jucătorii de zaruri*” sau surprinzătoarea și frumoasa „*Limba română*”.

Desigur, nu se poate vorbi despre o delimitare strictă între cele trei cicluri; imagini și motive se regăsesc în întreg (cum ar fi „ochiul”, motiv care concentrează, ca simbol, ființa — trimitere transparentă la teoria platoniciană) conferînd volumului unitatea de viziune. „*Poeemele în alb-negru*” provoacă la un dublu efort, producînd, în același timp, o îndoită satisfacție.

Pentru o rezumare excesivă a acestui volum s-ar putea apela la versurile: „*Toate cuvintele sînt pline / de reflecții amare / declarații de iubire*”. Este îndecoste acceptat că originalitatea în poezie nu mai stă atît în ceea ce se spune, cit mai ales în cum se spune, noutatea expresiei, a punctului de abordare adăugînd semnificații la „vechea” temă — ceea ce face ca orizontul inspirației poetice să devină inepulzabil. Este ceea ce se împlîcă cu „*Poeemele în alb-negru*”, originalitatea bine stăpînită prin sobrietate oferindu-le statutul valoric.

DELIA DUMITRIU

*) Poeme în alb-negru — Editura Junimea, Iași, 1987.

O nobilă ctitorie — revista „Manuscriptum”

La București apare, de aproximativ două decenii, o excelentă revistă de cercetare și istorie literară, *Manuscriptum*, ctitorie a epocii Nicolae Ceaușescu, una din cele mai strălucite perioade din întreaga istorie a românilor, atît în ordine materială cit și în cea spirituală. Buletin al Muzeului Literaturii Române, *Manuscriptum*, fericit intitulat astfel de cărturarul Perpessicius, a publicat și continuă să publice poezie, proză, teatru, istorie și critică literară, jurnale, memorii, biografii, autobiografii, corespondență, documente, autografe, iconografie și alte materiale ce au menirea de a întregi cu noi și, uneori, extrem de importante pagini și date istoria noastră literară dintru începuturi și pînă astăzi. Fiecare text, fiecare document și fiecare material iconografic, după o severă verificare a ipostazei sale in-

dite, e restituit în condiții științifice ireproșabile. Aparatul critic al materialelor imprimate în cuprinsul acestei reviste apelează la toate sursele de informație capabile să clucideze unele puncte încă nevralgice ale literaturii române. Cercetători și istorici literari din toate generațiile contribuie cu onestitate și conștiinciozitate la augmentarea patrimoniului nostru spiritual cu revelatoare și, de multe ori, decisive materiale descoperite în țară și în afara frontierelor ei. De la cronici și pînă la Romulus Guga, de la Dimitrie Cantemir și Mihai Eminescu și pînă la Nichita Stănescu aproape toți scriitorii importanți și toate epocile literare au fost cercetate cu minuție în scopul întregirii sau corijării imaginii profilului uman și creator. Cele șaptezeci de numere apărute pînă acum, care sînt de fapt șaptezeci de cărți te-

meinice de istorie literară, reprezintă o substanțială contribuție la rescrierea exactă și din alte unghiuri de vedere a istoriei literaturii române. Aici, în paginile revistei *Manuscriptum* domină un spirit de efervescență intelectuală, de emulație și de stimulare a tuturor energiilor capabile să restituie istoriei noastre literare noi și nebănuite piese din marele dosar al unei culturi europene ce a beneficiat în ultimele două decenii și ceva de competente reinterpretări. Spiritul imprimat de Perpessicius, continuat un timp de Al. Oprea, e menținut cu un echilibru și cu o delicatețe demne de urmat și imprumutat de tînarul și foarte talentatul critic și istoric literar Fănuș Băileșteanu, cel ce stabilește cele mai imprevizibile conexiuni între generațiile de scriitori și cărturari.

NICOLAE SCURTU

Flori — ELISABETA DOROBAT

MONUMENTE DE ARHITECTURĂ CONTEMPORANĂ SAU EXPRESIA CULTURALĂ A SPAȚIULUI ÎN CARE TRĂIM

În decursul evoluției umanității, arhitectura s-a constituit ca una din activitățile antientropice, ordonatoare, ale mediului ambiant, integrând unor volume construite, spațiu interior, sau delimitând spațiu urban. Sugestiv în acest sens este părerea lui Victor Hugo despre condiția arhitecturii „Sînt două lucruri într-o construcție, funcțiunea și frumusețea sa. Funcțiunea aparține proprietarului și frumusețea aparține lumii întregi”.

Arhitectura a fost și rămîne arta cea mai apropiată de om, pentru că s-a născut din nevoile cele mai intime și diverse ale omului, fidelă expresie a comenzi sociale, evoluind odată cu ea și supunindu-se mereu tribunalului ei necruțător.

Monumentele de arhitectură localizează în jurul nostru istoria făcîndu-ne contemporani cu ea și obligîndu-ne să ne măsurăm gesturile în fața ei. Sîntem formați, condiționați de expresia culturală a spațiului în care ne mișcăm, îl asimilăm sau polemizăm cu el, ajungînd să-l interiorizăm și să ne exprimăm prin el.

Tot ce s-a construit și se construiește în jurul nostru, cu precădere după Congresul al IX-lea al partidului, ne reprezintă pe noi, povestind viitorului despre nevoile societății noastre, despre gradul ei de dezvoltare social-economică, înglobînd prin modelare spațial-estetică opțiunea noastră culturală.

Palatul Pionierilor și șoimilor patriei

Casele de cultură ale sindicatelor cît și mai recente Case de cultură, ale științei și tehnicii pentru tineret au consacrat un program funcțional ce asociază spectacolul activităților metodice-educative cît și divertismentul într-o spațializare compactă.

Implantarea urbană în general ca o componentă a centrului civic a impus o tratare obiectuală cu certe referințe emblematic pentru oraș.

Volumul masiv și opac al sălii de spectacol și în special al turnului scenei în raport cu vitrajul foaielor impun o relație de masă între plin și gol, relație care poate intra în conflict cu scara fragmentară a zonei cercurilor, bibliotecii și a administrației.

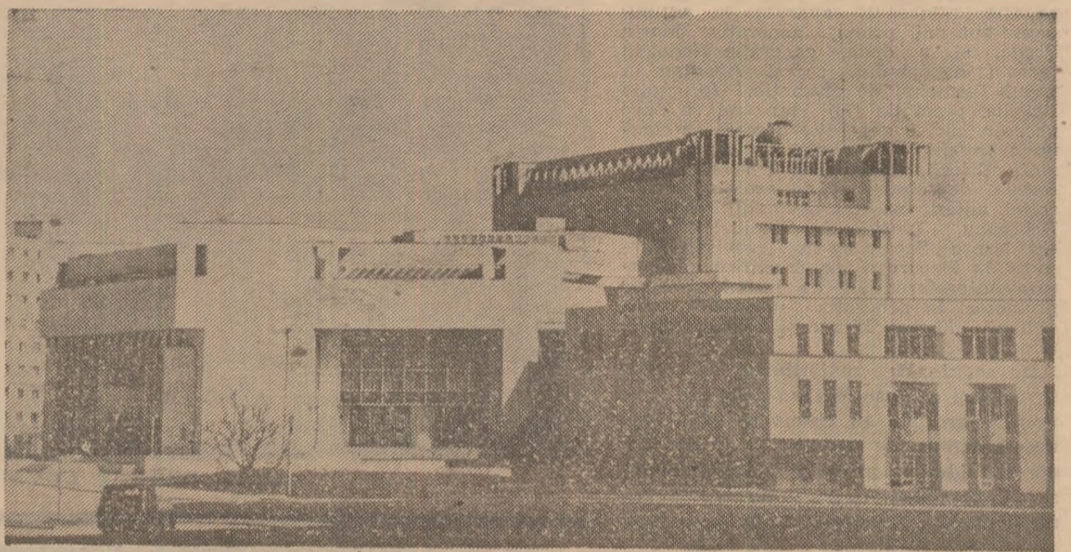
Majoritatea arhitecților au optat pentru o adăugare volumetrică, alipind funcției de spectacol, multifuncțiile suprapuse ale activităților metodice în efortul creării unui volum unitar subordonat aceleiași cornișe, cum se întîmplă la Casa de cultură de la Alexandria și Tîrgoviște — arh. Nicolae Vlădescu sau la cea de la Sibiu și Ploiești — arh. Gheorghe Dorin.

Spre deosebire de exemplele anterioare, la Casa de cultură de la Buzău, arh.

Constantin Furmuzache a propus o regrupare funcțională cît și volumetrică organizînd zona cercurilor în jurul unei curți hexagonale fapt ce dă spațiilor interioare un plus de lumină și de scară. Alegerea trasării hexagonale, conduce ochiul pe dulci linii de fugă ce intimizează perspectiva și umanizează perceperea.

Reluînd problemele la o altă scenă dimensională (circa 22.500 mp desfășurați construiți) cît și la altă scară de importanță, Palatul Pionierilor și Șoimilor Patriei din București constituie un interesant exemplu de abordare și sintetizare a experienței breslei arhitecților în proiectarea programelor culturale formative.

Distribuția funcțională cît și volumetrică pornește de la articularea a două mari mase hexagonale inelare cu masivul tot hexagonal al sălii de spectacole de 800 de locuri, articulare ușor centrifugată în jurul paralelipipedului turnului scenei. Turnul scenei care constituia problema cheie în modelarea caselor de cultură prin proporția volumetrică dublă față de sala de spectacol cît și prin imposibilitatea realizării unei fațade posterioare convingătoare, devine la Palatul Pionierilor un

element nodal, amplasarea centrată micșorînd perceperea cornișei cît și eliminînd ideea celei de-a patra fațade nerealizate.

Organizarea activităților metodice pe cele 2 inele, unul artistic și altul tehnic, permit o fuziune funcțională și de dotare și totodată deschiderea lor spre cele 2 curți ce intimizează spațiul interior dînd posibilitatea casei să trăiască somptuos spre oraș.

Dublul ancadrament al accesului ceremonial, impune marcarea colțurilor ca pe o aluzivă rememorare a foșoarelor casei românești. Retragerea în redan a fațadei, și frecvența pergolelor, ușurează masa generală a construcției. Prețiozitatea rezolvării travei curente cu retragerea golului față de pla-

nul fațadei, asociată contrastului între dinamismul arcului de cerc în raport cu rețeaua ordonată a vitrajului, dau palatului un plus de sculpturalitate și totodată de rafinament.

Calitățile arhitecturale de-

sebite ale acestei realizări de marcă au determinat încununarea proiectului și colectivului de arhitecți autori a vindu-l în frunte pe arh. Gheorghe Nădrag, cu Premiul Uniunii Arhitecților pe anul 1985.

Spații de învățămînt

Arhitectura spațiilor de cele două mari ansambluri — învățămînt este în București Institutul Politehnic și Institutul de fizică Măgurele ca-

Profesiune de credință

Chip de lumină

Astăzi, cînd în toate domeniile clocotesc revoluții, rostul poetului este acela de a fi un portdrapel al Revoluției, drapelul său fiind însuși crezul și sufletul său. A te cățăra acum într-un turn ermetic de fildeş și a-ți contempla acolo, la nesfîrșit, propriul chip în oglindă, este un act de lașitate. Realitatea de aici, de jos, de pe pămînt, îți oferă infinite oglinzi în care, prin chipurile celorlalți să poți vedea, mai clar și mai adevărat, chipul tău de lumină. Nu voi obosi niciodată a repeta că poetul este poet pentru că știe mai bine decît ceilalți să găsească expresia cea mai potrivită a adevărului.

Poezia e un steag de cultură și „fără steag de cultură — spure marelui nostru Nicolae Iorga — un popor e o floată, nu e oaste”. Poporul român și-a tubit întotdeauna poezii și glasul lor a fost întotdeauna glasul patriei.

Cei ce vor veni au nevoie de inscripții acestei clipe și chiar dacă literele cu care scrie poetul sînt mai altfel decît literele obișnuite ele cuprind în sine sublimul gestului prin care omul se întrec pe sine, căutînd în însăși ființa lui o nouă limpezime.

GABRIELA HUREZEAN

Limbă română

Rostesc cuvinte de pămînt,
Trînd într-o silabă : „sînt I”
Mă uit la griul fraged : el
E-al sufletului meu drapel —
Simbo'ul din străbuni lăsat,
Stea de etern, gînd precurat,
Dragostea mea de viitor,
Cu viața griului dator.
Rostesc cuvinte de țară
Griu-patrie-limbă română.

DIM. RACHICI

Despre patrie

Despre patrie se cuvine să vorbești,
orișicînd și oriunde,
ca despre cel mai sfînt dintre lucruri.
Ea e în inima ta —
cît necuprinsul.
Omul își înalță casa :
piatră peste piatră el pune.
Pentru înălțarea patriei
își așează inima
lingă celelalte inimi din țară

și gîndurile toate și le adăugă
la gîndurile ei de lumină.
Poți să stai în genunchi
în fața mamei.
În fața patriei, însă,
cu fruntea sus esti dator să rămii.
Cînd poetul se transformă în pasăre,
doar pe cerul patriei sale
poate zbura.

CEDOVIR MILENOVICI
În românește de DIM. RACHICI

Întru iubirea de țară

Cu mina înflorită de cîntec scriu
la indemnul neodihnei inimii cea vorbitoare.
Întru politica bunului simț.
Liber sub gînd
mingii cu privirea Patria în Ianuarie,
fagur alb cu simțirea topită-n imnele sacre,
soldat în tranșea melancoliei
pe al cărui umăr înfloresc buburuzele nopții...
Dădora de cîntec fiindu-mi ronița sufletului.
Nu imi e teamă : port în cartușiera inimii
Pacea. De aceea nu vreau să-mi vindec
dorința de-a fi romantic,
să schimb numele obrazului de măr,

racterizate printr-o modelare proporționată a componentelor la limita abordării urbane. În acest context la antipodul dispersării obiectuale se situează clădirea Academiei de studii social-politice ce se constituie într-un meritoriu exemplu de înscriere într-o arhitectură de aliniere la un front preexistent (cel al Bulevardului Armata Poporului). De fapt regruparea funcțiilor pe verticală prin amplasarea într-o bară de 6 nivele cu dublu tract a componentelor cu grad mare de repetabilitate ca săli de clase, și seminarii, cabinete, cit și amplasarea într-un volum de mică înălțime a amfiteatrelor de 100, 250 și 500 de locuri, a bibliotecii și birourilor conducerii a creat atât premisele integrării în frontul bulevardului cit și prin contrast față de acesta marcarea prin schimbări de plastică volumetrică a intersecției dintre B-dul Armata Poporului și B-dul Geniului.

Condițiile de realizare a lucrării au determinat alegerea unui sistem modular comun de 1,26 m module ce a permis un grad foarte ridicat de prefabricare, folosindu-se panouri prefabricate portante la fațadă, chesoane prefabricate și elemente de planșeu casetate.

Monumentalitatea edificiului a fost realizată prin atenția acordată forței de expresie primare a structurii scoasă discret în evidență, fără ostentație și exaltare. Repetiția impusă de prefabricare a devenit aici un element de coagulare, de unitate al clădirii.

Fluența spațiilor interioare, cromatismul discret, vigoarea modelării plastice, asociată rigorii structurale dau construcției forță, unitate și mai ales după cum spunea autorul arh. Constantin Rău — marchează una din trăsăturile distinctive ale creației arhitecturale autohtone „măsură“.

scrisă în frontul existent și organic crescută din determinările spațiului deja constituit, încercând prin curgerea fațadelor să devină o oglindă neutră a prețioaselor vis-à-vis-uri.

După o scurtă aripă aliniată bulevardului, ansamblul se articulează perpendicular pe acesta, paralel cu Universitatea și apoi cu Institutul de Arhitectură, având și o aripă spre curtea interioară. Această dispunere spațială creează premisa restructurării formând în fața pieții Teatrului Național o prețioasă și intimă alveolă, care deschide largi perspective în lungul celor două monumente de arhitectură.

Preluând ideea generală a caselor bulevardului, de retragere a ultimelor nivele de la fața străzii, blocul Dunărea are o dublă variație a planului fațadei atât pe adâncime cit și pe înălțime, formind o creștere de la nivelul construit spre bulevard la colțul central și o descreștere treptată spre strada Biserica Enei și curtea interioară.

Această modelare sobră a fațadei, ce permite o trecere gradată spre construcțiile existente dă ansamblului aceea cantitate de monumentalitate necesară suportării iluziilor vecinătății și de ce nu, dreptul la replică.

Planul exterior are un număr redus de accente spațiale, balcoane rotunde și oblice, arhitectul mizând pe efectul plastic al echilibrului distribuției a zonelor de negru, de „umbră“ create de golurile ferestrelor, de logii, de umbra aruncată de elementele volumetriche, zone care marchează ritmice verticale în juxtapunere cu horizontalele realizate prin discretă tratare cromatică, albele briie ale parapetilor, alternante cu ferestre.

Acest ritm orizontal, prețios susținut de rezolvarea în detaliu a jardinișilor, a parapetilor balcoanelor, este un exemplu de prelucrare contemporană a unei arhitecturi specifice multor clădiri existente de pe bulevard.

Blocul Dunărea se constituie într-un meritoriu exemplu al felului cum trebuie înțeleasă restructurarea urbană, al modului cum trebuie proiectată o inserție într-un cadru existent, al tratării echilibrate a fațadelor, constituindu-se într-o viguroasă replică a arhitecturii contemporane conținând aceea măsură și demnitate specifică românilor, justificând pe deplin încrederea autorilor arhitecți cu un premiu al Uniunii pe anul 1980.

Arh. CRISTINA SUCIU
MOSCU

Postăvăria Română

Orașul contemporan este tot mai mult, confruntat cu integrarea structurilor urbane, astfel spațiile producției devenind pe zi ce trece componente intrinseci străzii, ambientului imediat. Marile platforme industriale poluante, amplasate periurban și-au pierdut viabilitatea, tehnologia și ecologia încercând realizarea unui ecosistem adecvat individului.

Astfel clădirea Postăvăriei Române — șos. Pantelimon, București, — autor arh. Zoltan Takacs, încearcă să convingă și reușește că între arhitectura industriei și estetică există un semn de echivalență.

Modelarea de context a proiecției fațadei, înscrisă în desenul intersecției în contrast cu marcarea volumetrică a acesteia, echilibrarea maselor asimetrice îi conferă postăvăriei un dinamism potențat.

Decupajul plinurilor de cărămidă pe fumuriul pereților cortină este făcut în același plan ceea ce dă arhitecturii calități grafice deosebite. Asocierea decupajelor rotunde cu rețeaua carteziană a vitrajului, precum și contrastul cromatic între plin și gol conferă casei acea vigoare care ușurează masivitatea și bucură totodată ochiul.

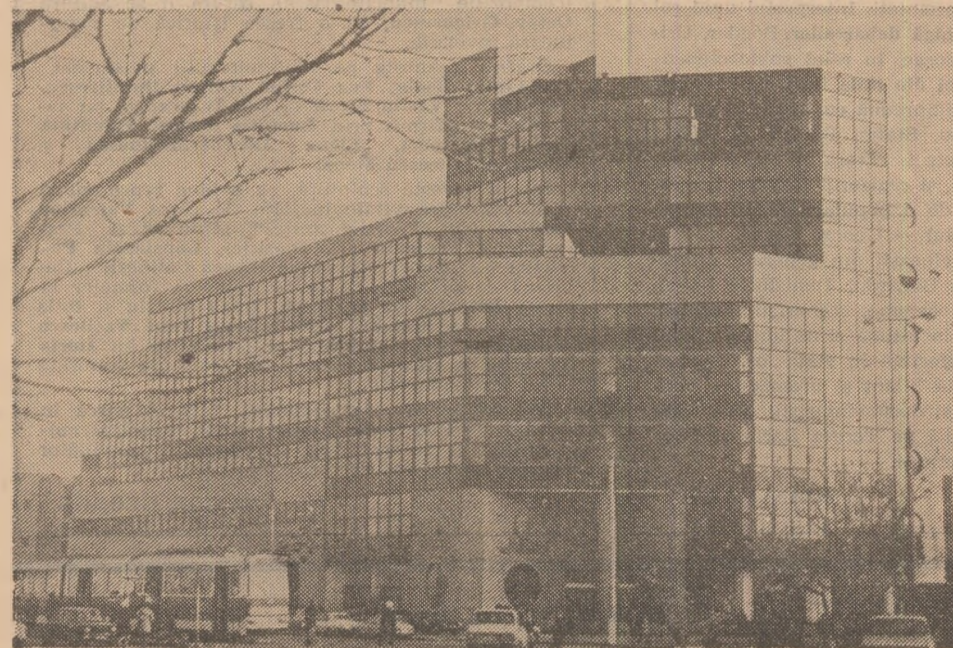
Ansamblul „Dunărea“

Noile „plombe“ construite au ridicat probleme deosebite de inserție în țesutul urban existent, de încadrare și armonizare cu vecinătățile, de înțelegere intimă a structurii spațiale specifice străzilor „martor“ ale Bucureștiului.

Ansamblul care se constituie într-o meritorie încercare de reconstrucție și mai ales de remodelare urbană este ansamblul Dunărea (arh. Gheorghe Nădrag), care re-

face frontul la intersecția Bd. N. Bălcescu cu Str. Biserica Enei, pe amplasamentul rămas în urma dispariției blocului Dunărea.

În condițiile în care arhitectura de locuințe de la noi a parcurs în ultimele decenii diverse etape formale, traversând un scor monitor drum întru găsierea unei exprimări proprii adaptată necesităților funcționale, ansamblul Dunărea dă un răspuns posibil acestor încercări, propunându-ne o volumetrie corect în-

azima gloriei, vinul speranței,
singele meu pururi visându-se Dunăre
sau Prut arțăgos.
Întru mărirea de a-i fi poetul
cinstit pină la disperare,
slușit uneori de minciuna adevărului,
veșnic bolnav de Patrie
chiar și atunci...
De aceea cind îți scriu iubito în Limba Română
lacrima îmi inundă văzul
de se cutremură pereții rostirii,
blondă așteptarea-n neantul mirării...
Ah, cit fior îmi mistuie privirea
atunci, cind mă supun zidirii Logosului,
cită mireasmă îmi năruie viscolul inimii,
atunci,
de se trezesc din somn toți sfinții
ce înjii în care visez,
ce înjii în care cutez să te merit
ce înjii în numele tuturor poezilor de pină azi
ce înjii înjii ei neauzitul cintec al iubirii
ce înjii înjii de Patrie,
ce înjii înjii este cea mai frumoasă femeie
ce înjii înjii înjii inimii tuturor.
Spre a înjii înjii în lume
ce înjii înjii înjii înjii
recunosc că ce mai greu de purtat e inima,
cea unică de murit,
drept dovadă, fluturată, disperata mea...
Hotărâsc : rămin

în trupul celui mai năruș poem
cu care-n tăcere-mi petrec iubirea de tine,
Patrie,
eu cel care cuturei în fiecare clipă
ținutul șoptirii. Sor!
Dau buzna în cintec! Așa cum sint
vă destăinui povara gindului:
o voi putea purta sus pleoapa înțelesului?
N-o să mă doară imnicul zbor?

THEODOR RĂPAN

București

S-au mai făcut un bloc, un parc, o stradă,
Trăim prezentul falnicilor veștii,
Și casele sint albe de zăpadă
Și-a început să ningă-n București...

Și Dimbovița curge-n ape fine
Și ne iubim orașul cum cuvintul
Și peste tot e pace și e bine
Că se invirte-n liniște pământul...

La poarta viitorului deschis
Ne-așteaptă fericirea veșnic sfântă
Și toată Capitala e un vis,
Slăvită de poezii care-o cîntă...

IONUȚ CÎRJAN

În pragul fiecărei case

Au răsunit, în pragul fiecărei case, colindele. Glasul mic al copiilor ne-a fost cea mai pură podoabă.

Beteală, clinchet de clopoșel și vesele urzi. La mulți ani! cîntă în toate privirile, pe buze zimbete calde. La mulți ani! zăpadă, foșnet de rochii, grație. La mulți ani!

La 12 noaptea, cind anul cel mic aștepta să crească din dorințele noastre, timpul își pierde conturul, devenind picături sublime de ceară. Cu fiecare secundă trecută am infinite puteri de a ști suflul tuturor; cum stăm nemîșcați, vremelnice statui, gîndul, tăcut o primă secundă, văd cum se naște, se infuioară lin și izbucnește dulce spre miracolul fiecăruia ce viață se cheamă.

A venit anul chemat de

gîndul nostru bun. De miliardele de gînduri ce l-au așteptat, ce au promis în fața lui că anul acesta... Cu fiecare an, mai puternici, mii. Crăgi nouă și celor de aproape.

„Secundele fug și iau și aduc bucurie. Și dacă mă întreabă altcineva, bucuria îmi sint copiii“. I-ați văzut cu gerul zăpezii pe obraji, t-ați văzut veseli și uzi, chiuind? Sint frați, nepoți pentru care sânișua e marea comoară a iernii.

Al cut e gîndul ce-mi dă tircoale? Il alung să fac loc altora ce dau năvală vrînd să-mi povestească ce sint, ce vor fi mai ales. Neastîmpăratul îmi aparține. Uneori nu îndrăznim să afirmăm în fața tuturor dorința ce urmează a deveni faptă.

DENISA UDROIU

Rotorua — orașul cu inima fierbinte

Metafora din titlul acestor însemnări nu este numai o figură de stil. Rotorua este o inimă de-a pururi fierbinte a Noii Zeelande. La propriu, fiindcă se află într-o zonă cu activitate vulcanică palpabilă iar la figurat fiindcă aici am întâlnit pe adevărații locuitori ai Noii Zeelande — oameni cu inimă fierbinte — „maorii“.

Întregul oraș este fascinant și miraculos prin zecile de gheizere, care aruncă spre cer un abur albicios, însoțit de o apă fierbinte, sulfuroasă. Le întâlnești unde nici n-ai crede: în parcuri, în mijlocul străzilor, lângă clădirile de locuit, în curțile oamenilor. Ele sunt aici familiare și fac parte organică din peisaj. La început te uimesc și te înspăimintă, apoi te obișnuiești cu ele, ca și cum ar fi niște lucruri comune.

Orașul se află așezat pe una din laturile celui mai mare lac din interiorul Noii Zeelande — Rotorua.

Orașul este literalmente de factură turistică și balneară. Abundă în hoteluri, moteluri, case de oaspeți, vile de odihnă, magazine cu artizanat, muzee în aer liber, locuri de agrement.

Străzile laterale sînt drepte, dar scurte și pornesc perpendicular din strada mare. Centrul administrativ și cultural este marcat de câteva instituții și monumente reprezentative: primăria, postul local de radio (Gheizerland-radio), turnul cu ceas din centru, băncile etc. Apoi se înșiruie osten-

mulțumește la plecare. Orașul este înveselit de portalurile în stil maor, vopsite în ocru, care reprezintă, de obicei, figuri totemice de zei autohtoni cu cornuri deformate și cu grimasă războinică. În oraș există câteva „așa zis“ sate maore, transformate de fapt în muzee în aer liber;

rest, interiorul este sobru, auster, fără mobilier deosebit. Pe pereți sînt impletite elemente decorative simple în careuri, triunghiuri, romburi sau spirale.

În satul vizitat, demnă de remarcat este clădirea de adunare a obștii, acum transformată în sală pentru spectacole folclorice. Aici am privit cu uimire o capodoperă de faimă în toată Noua Zeelandă. Pe un geam imens, cu vedere spre lacul Rotorua și spre cer este pictat într-o tehnică asemănătoare cu cea a vitraliilor — un zeu în „mişcare“, pe care îl simți apropiindu-se de tine. Curios este faptul că din exteriorul clădirii, imaginea rămîne neschimbată atît la privire cit și la gestică. Ne-am străduit mult timp folosind toate mijloacele de fizică, optică și desen să descifrăm minunea realizată de mîna unui meșter maor. A rămas o enigmă, cum sînt destule pe acest pămînt de la capătul lumii.

Și mai este ceva... cerul sudului noaptea, cu imensul conglomerat de licurici, care formează crucea sudului...

ROMEO SĂNDULESCU

tativ zecile de magazine în care pătrunzi direct din stradă, iar sosirea ta este anunțată printr-o sonerie discretă sau de o celulă fotoelectrică, ce îți deschide instantaneu ușa...

Tejghelele și rafturile tradiționale sînt desființate aproape complet, iar vinzătorul te acompaniază în „vizită“ ca un prieten, bucuros că i-ai călcat casa.

De altfel, chiar dacă nu cumperi nimic îți

ceva în genul satului românesc de pe malul Herăstrăului. Am vizitat, între două plozi torrențiale, un astfel de sat. Cîteva case ca niște colibe uriașe cu borduri sculptate într-o înfinită repetare de elemente florale sau figuri umane. Sînt vopsite în roșu închis, singurele podobe fiind acele platbando sculptate și colonadele de susținere, un fel de cariatide folclorice. În

TABELA de MARCĂ

Citiți... invers!

'87 s-a încheiat cu-așa repeziciune, că nu ne-a mai permis să publicăm tradiționalele topuri ale rubricii noastre. Acum, n-o fi bai, da' vi le prezentăm la început de an, cu gîndul că, cine știe?, poate i-or stimula și ele, cit de cit, pe laureați! Noi, rețineți, nu zicem nimic de nimeni și-nțelege cine vrea ce vrea, așa că prezentăm doar niște clasamente, pur și simplu. Cum ar fi, întii de toate, performanțele lui '87, cele mai de jos! Locu-nții îl acordăm olimpicii lui Jenei și Staiuc, bătuți ca la fasole la Aalborg! Cum ne-au făcut ei de ris n-o să ne mai facă nimeni, că nu-i de colea să iei cite un gol la fiecare 11 minute și ceva! Locul secund i se cuvine naționalei, în mod special pentru remiza glorioasă obținută în extremis, la Viena, iar locul 3, la balotaj, și-l dispută Dinamo și Craiova, cele două echipe ieșite din cupele europene de parcă nici n-au fost! La polul opus, știți cine se află, așa că nu vom mai adăuga decît surprizele care s-au numit Sportul Studentesc (cu Brøndby) și Victoria (cu Tbilisi, la Tbilisi)! Să aruncăm o privire și asupra jucătorilor frunțași. În coadă e Hagi — laureatul tuturor anchetelor desemnat în unanimitate pentru jocurile excelente din echipa națională. Cum a jucat ei la lot n-a mai jucat nimeni, decît, poate, virfurile noastre de atac, care se bat cu-nrîncenare pentru locul 2. Într-un top al fair-play-ului, Lăcătuș n-are nici-un concurent pe măsură, deși Moraru nu-i departe, iar Balaur și Bumbescu vin tare din urmă. Mențiuni speciale — pentru Belodedici-supăratul și Bărbulescu-ploieșteanul!... La arbitri ne-a fost cel mai greu să alegem premianții anului. Ilie Coț e „la bătaie“ cu Crăciunescu, iar alți vreo 10, tot ca ei, sînt fala neagră a fotbalului nostru. Craiinci reporterii sînt, e drept, cit degetele de la două mîini, dar cine-i vesel și-nțeapt și plin de har ca Iliuță Dobre? Poate doar Secoșan și Domozină, care transmit din orașele lor, via Radio București, pentru timișoreni și craioveni. În fine, în materie de gazetari sportivi, vă lănsăm ghicitoarea anului, invitîndu-vă să descoperiți singuri laureatul. Ușor n-o să yă fie, dar nici să nu vă rezeziți să mă puneți pe mine în coadă, că s-ar supăra toți (in)amicii, avînd în vedere ideea din titlu, că totul trebuie citit... invers!

HORIA ALEXANDRESCU

Redescoperirea muzeelor

ROMÂNIA REVOLUȚIONARĂ de C.D. ROSENTHAL
ulei pe pinză, 0,78 × 0,65 m, 1850, Muzeul de artă al R.S.R.

Opera capitală a picturii C.D. Rosenthal (1820—1851), pictată în timpul exilului său la Paris, ca un mesaj de solidaritate cu revoluționarii pașoptiști, ca o chemare la unitate națională, „România revoluționară“ reprezintă de peste un veac o alegorie a idealului de neînfrînt de libertate socială și națională. În frumusețea de cămee a personajului feminin, contem-

poranii au recunoscut-o pe Maria Rosetti, soția unuia dintre conducătorii mișcării valahe de la '48, iar în fundalul cu referiri directe la peisajul familiar muntenilor, oamenii au descifrat sugestia unui „fundal“ românesc animat de o viziune romantică atît asupra naturii cit și a integrării personajului în natură.

Capodoperă a Galeriei

Naționale, „România revoluționară“ este o lucrare ce reflectă elocvent legătura organică a artiștilor, a creatorilor epocii cu cauza mișcării revoluționare de la 1848 din România, ai cărei purtători de cuvînt prin intermediul artei, au fost, constituindu-se ca luptători activi pentru cauza poporului, astfel că, la mijlocul veacului trecut, C.D. Rosenthal alături de Ion Neguțici și Barbu Icovescu alcătuiesc primul grup de pictori militanți din istoria culturii naționale.

SIMONA VĂRZARU

Gabriel Garcia Márquez

Nu înțelegea de ce i se părea abominabilă că ține o femeie ascunsă atîta vreme cit acesta era un obicei atavic al bărbaților de felul lui, chiar și al său într-un moment ingrat, iar pe lângă asta i se părea o sfișietoare probă de dragoste faptul că ea îl ajutase să ducă la bun sfîrșit decizia de a muri. A spus: „Dacă tu ai decide s-o faci din motive atît de serioase ca cele pe care le avea el, datoria mea ar fi să fac la fel ca ea“. Doctorul Urbino s-a aflat din nou la răsrucea simplei peînțelegeri care-l exasperase de-a lungul a jumătate de secol.

— Nu înțelegi nimic, — a spus. Ceea ce mă indignează nu este ce a fost și ce a făcut, ci înșelătoria în care ne-a ținut pe toți timp de atîția ani!

Ochii au început să i se umple de lacrimi, dar ea s-a prefăcut că nu vede.

— A făcut bine — a răspuns. Dacă ar fi spus adevărul, nici tu, nici acea sărmană femeie, nimeni din orașul ăsta nu l-ar fi iubit atît cit l-a iubit.

I-a prins ceasul cu lăntșor la buzoniera jachetei. I-a terminat de făcut nodul cravatei și i-a pus acul de topaz. Apoi i-a uscat lacrimile și i-a șters barba plînsă cu batista umezită cu apă de flori, și i-a pus-o în buzunarul de la piept cu colțurile desfăcute ca o magnolie. Cele unsprezece bătaie ale ceasornicului cu pendulă au răsunat în pustietatea casei.

— Grăbește-te — i-a spus ea, luîndu-l de braț. O să întîrziem.

Amînta Dechamps, soția doctorului Lacides Olivella, și cele șapte fiice care mai de care mai harnică, prevăzuseră totul pentru ca dejunul nunții de argint să fie evenimentul social al anului.

Reședința familiei, așezată în plin centru istoric, era vechea Casa de la Moneda, denaturalizată de un arhitect florentin care a trecut pe aici ca un vînt rău de renovare și a convertit în bazilici venețiene peste patru relicve din secoiul XVII. Avea șase dormitoare și două saloane pentru masă și primire, ample și bine aerisite, dar neîncăpătoare pentru numărul invitaților din oraș, fără a-i mai socoti pe ceilalți, foarte selecti, care seoseau din alte locuri. Grădina semăna cu cea a unei minăstiri, cu o fîntînă de piatră care foșnea în centru și straturi de heliotropi care parfumau casa la căderea serii, dar spațiul dintre arcade nu era îndeajuns de mare pentru a primi atîtea nume importante. Așa încît au decis ca masa să fie servită în casa de la țară a familiei, la zece minute cu mașina pe drumul regal, aceasta avînd o grădină imensă, străjuită de enormi dafini de India și nuferi indigeni într-un rîu cu ape domoale. Bărbații de la Meson de don Sancho, îndrumați de doamna Olivella, au acoperit cu pinză de cort colorată spațiile lipsite de umbră și au instalat sub dafini un dreptunghi de măsute pentru o sută douăzeci și două de tacîmuri, cu fețe de masă din in pentru fiecare și buchete de trandafir tăiate în zorii aceleiași zile, anume pentru masa de onoare. Au construit, de asemenea, un podium pentru o orchestră de instrumente de suflat cu un program restrîns format din contradansuri și valsuri naționale, și pentru un quartet de coarde de la Școala de Belle Arte, care era o surpriză a doamnei Olivella pentru venerabilul profesor al soțului său, care trebuia să prezideze masa. Cu toate că data nu

corespundea în mod riguros cu aniversarea luării diplomei, au ales duminica Rusaliilor pentru a da mai mare importanță sărbătorii.

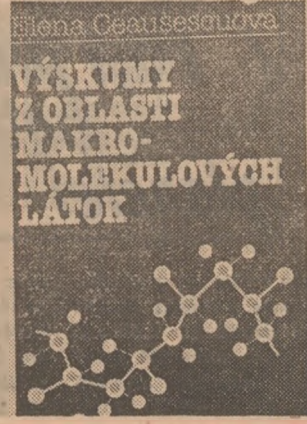
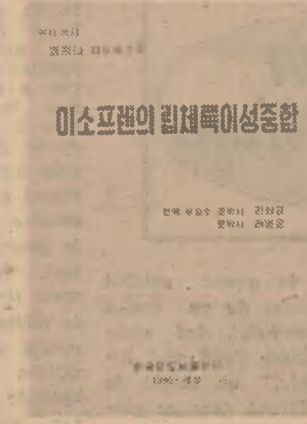
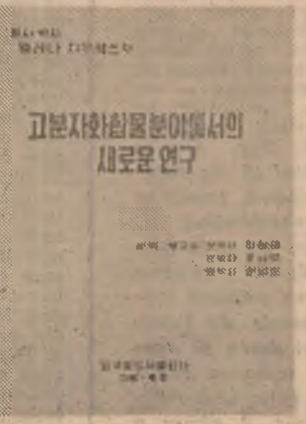
Pregătirile începuseră cu trei luni înainte, din teama ca nu cumva ceva de neînlocuit să nu poată fi făcut din lipsă de timp. Au aranjat să fie aduse găini vii din Cienaga de Oro, faimoase pe tot litoralul nu numai pentru mărimea și gustul lor, ci și pentru că pe vremea coloniei ciuguleau în pămînturile aluvionare și li se găseau în gușă pietricele de aur curat. Doamna Olivella însăși, însoțită de unele dintre fiice, și de oameni din serviciul său, se urca pe puntea transatlanticelor de lux ca să aleagă ce-i mai bun de peste tot pentru a onora meritele soțului. Prevăzuse totul, în afară de faptul că sărbătoarea era într-o duminică de iunie dintr-un an cu ploii întîrziate. Și-a dat seama de un astfel de pericol în dimineața aceleiași zile, cînd a plecat la slujba de Rusalii înfrigurîndu-se din cauza umezelii din aer și descoperînd că cerul era greu și jos, iar țărîmul mării nu se mai vedea. Cu toate aceste semne amenințătoare, directorul observatorului astronomic, cu care s-a întîlnit la biserică, i-a amintit că în atît de nenorocoasă istorie a orașului, chiar și în ternile cele mai crude, nici odată nu plouase în ziua de Rusalii. Cu toate astea, cînd a bătut ora douăsprezece, și mulți dintre invitați își luau aperitivele în aer liber, explozia unui tunet singularic a făcut să se cutremure pămîntul, iar un vînt de mare în furtună a demontat mesele și a luat cu el pinzele de cort, întregul cer prăbușindu-se peste petrecere într-o aversă dezastruoasă.

Doctorul Juvenal Urbino abia reușise să ajungă din pricina furtunii, împreună cu ultimii invitați pe care i-a întîlnit în drum, și, ca și aceștia, a încercat să ajungă de la trăsuri pînă în casă sărînd pe pietrele din grădina năpădită de ploaie, sfîrșind prin a accepta umiliința de a fi purtat pe brațe de oamenii lui Don Sancho, sub un polog din pinză galbenă de cort. Mesele răsturnate fuseseră din nou aranjate, pe cit fusese cu puțință de bine, în interiorul casei, pînă și în dormitoare, iar invitații nu-și dădeau de loc silința să-și ascundă proasta dispoziție de naufragiați. Era o căldură ca în sala de cazane a unui vapor, căci trebuiseră să închidă ferestrele pentru ca să nu lase să pătrundă ploaia bătută de vînt. În grădină, fiecare loc de la masa avca o carte de vizită cu numele invitatului, și era prevăzută o parte pentru bărbați și alta pentru femei, așa cum era obiceiul. În casă, însă, cărțile de vizită s-au amestecat, fiecare așezîndu-se unde a putut, într-o dezordine de forță majoră care măcar o dată a contrazis superstițiile sociale. În mijlocul cataclismului, Amînta de Olivella părea să se afle în același timp în toate părțile, cu părul ud și splendida rochie stropită de noroi, dar își purta nenorocirea cu un suris invincibil pe care-l învățase de la soțul ei ca să nu facă pe plac adversității.

În românește de MIRUNA IONESCU

(Va urma)

DIMENSIUNI ALE UNEI ACTIVITĂȚI EXEMPLARE

Dintotdeauna, românii au știut să-și cinstească așa cum se cuvine eroii, marile personalități care i-au înobilat devenirea în timp, punându-și o semnătură inconfundabilă asupra epocii în care au trăit și contribuind la creșterea prestigiului națiunii noastre peste fruntarii. În galeria marilor portrete ale neamului, tovarășa academician doctor inginer Elena Ceaușescu se înscrie printr-o activitate densă, bogată, multilaterală, în care omul politic dăruit cu trup și suflet patriei și poporului din care s-a ridicat se îngemănează cu savantul de renume planetar, care a dat o nouă strălucire afirmării științei românești în lume, cu militantul neobosit pentru dezvoltarea în pace a României, pentru îmbogățirea patrimoniului spiritual al umanității. Alături din fragedă tinerețe de tovarășul Nicolae Ceaușescu, ctitorul inspirat și clarvăzător al României socialiste moderne, erou al păcii și colaborării internaționale, tovarășa Elena Ceaușescu și-a adus și își aduce o contribuție de inestimabilă valoare la elaborarea și înfăptuirea politicii interne și externe a partidului și statului nostru, la vasta operă de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate și de

înaintare a patriei spre comunism. Investită cu funcții de înaltă răspundere în conducerea partidului și statului nostru — ca membră a Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., prim viceprim-ministru al guvernului, ca președinte al Consiliului Național al Științei și Învățămîntului — tovarășa Elena Ceaușescu acționează cu dăruire revoluționară, cu fermitate pentru soluționarea problemelor progresului economic și social, pentru modernizarea economiei românești pe baza celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii contemporane, pentru dezvoltarea continuă a învățămîntului pe coordonatele integrării sale armonioase cu cercetarea și producția, pentru înflorirea culturii naționale. Acestor coordonate majore ale unei personalități exemplare li se asociază impresionanta activitate științifică în domeniul de maximă însemnătate ale chimiei, cercetările desfășurate în probleme ca polimerizarea stereospecifică a izoprenului, de pildă, reprezentând contribuții de prim rang, atât în plan teoretic cât și practic, la dezvoltarea chimiei moderne. Interesul larg manifestat în întreaga lume față de prodigioasa activitate științifică a tovarășei academician doc-

tor inginer Elena Ceaușescu este ilustrat de traducerea în numeroase țări a lucrărilor savantului român, de impresionanta salbă de titluri științifice care încununează o operă teoretică prestigioasă. În același timp, întreaga activitate a tovarășei Elena Ceaușescu ilustrează condiția nobilă a savantului profund angajat în problemele timpului său, ilustrează înălțătoarea pildă a omului de știință pentru care munca asiduă în liniștea laboratorului este dublată de implicarea responsabilă în eforturile de soluționare, în consens cu interesele și aspirațiile popoarelor, a marilor dosare contemporane, de apărare, a vieții și păcii pe planeta noastră. În fruntea Comitetului național român „Oamenii de știință și pacea”, tovarășa Elena Ceaușescu a adus și aduce o contribuție valoroasă la mobilizarea eșaloanelor de savanți și cercetători din țara noastră la promovarea activității externe românești de pace și colaborare, la întărirea frontului unit de luptă al popoarelor, al forțelor înaintate de pretutindeni — în rindul cărora un rol important revine oamenilor de știință — pentru salvarea omenirii de ororile unui război nuclear devasta-

tor, care ar fi sinonim cu dispariția vieții de pe planeta noastră, pentru asigurarea unui viitor pașnic, într-o lume mai bună și mai dreaptă. Așa cum sublinia tovarășa Elena Ceaușescu în cuvintarea rostită la Plenara Consiliului Național al Științei și Învățămîntului: „Alături de întregul nostru popor, cercetarea și învățămîntul trebuie să sprijine activ politica și inițiativa României, ale președintelui țării, privind oprirea curselor inarmărilor și trecerea la dezarmare nucleară și clasică, soluționarea pe cale pașnică a conflictelor și problemelor litigioase dintre state, lichidarea subdezvoltării și instaurarea noului ordin economic mondial, cauza păcii și colaborării internaționale. Asigurarea păcii constituie condiția fundamentală a desfășurării în liniște și cu bune rezultate a activității în toate domeniile. De aceea trebuie făcut totul pentru apărarea păcii, pentru afirmarea tot mai puternică a politicii de colaborare, înțelegere și pace”. În acest spirit, Comitetul național român „Oamenii de știință și pacea” s-a distins, în ultimii ani, sub conducerea tovarășei academician doctor inginer Elena Ceaușescu, prin numeroase acțiuni destinate apărării

păcii, organizate în țară, prin vibrantele apeluri adresate oamenilor de știință de pretutindeni în vederea întăririi unității lor de acțiune în lupta pentru dezarmare, pentru un viitor pașnic, precum și prin participările de pe poziții profund constructive, la importante reuniuni internaționale, prin intensificarea colaborării cu organizații naționale și internaționale ale creatorilor de valori științifice și tehnice. Vasta și multilaterală sa activitate, pilda vie, de a dădă omenie, de angajare permanentă pentru binele țării și al întregii omeniri, pentru pacea planetei, contribuțiile sale de mare valoare la progresul științei mondiale se află la baza înaltului prestigiu internațional de care se bucură, pe toate meridianele planetei tovarășa Elena Ceaușescu. Evocarea, în aceste zile sărbătorești, a unor declarații făcute de ilustre personalități de peste hotare, de importante ziare și reviste, privind prodigioasa activitate a tovarășei Elena Ceaușescu se constituie în noi și elocvente argumente ale stimei și aprecierii, ale unui înalt prestigiu internațional.

Savant de largă recunoaștere și prețuire internațională, specialist renumit în domeniul chimiei macromoleculare, academician doctor inginer Elena Ceaușescu este o personalitate marcantă, de înalt prestigiu, a științei și tehnicii din România. La inițiativa și sub directa sa îndrumare, industria românească a soluționat, pe bază de tehnologii proprii, complexe probleme ale producerii la scară industrială a numeroase și importante varietăți de polimeri și elastomeri, între care cauciucul poliizoprenic.

Prof. dr. OK CI HUN
R.P.D. Coreeană

Am fost impresionată de faptul că, îndeplinindu-și înaltele misiuni de stat ce i-au fost încredințate, academicianul doctor inginer Elena Ceaușescu își rezervă, în continuare, timpul necesar activității de cercetare în laborator. Este de dorit ca schimburile internaționale de cunoștințe tehnico-științifice să devină mereu mai intense și mai eficiente — un obiectiv care poate fi promovat cu succes într-o lume a păcii, pentru a cărei înfăptuire academician doctor inginer Elena Ceaușescu militează în permanentă.

Dr. DOROTHY CROWFOOT HODGKIN
laureată a Premiului Nobel
pentru chimie

Președintele Nicolae Ceaușescu și doamna Elena Ceaușescu au contribuit și contribuie la statornicirea păcii în lume, subliniind în permanență rolul oamenilor de știință. De cite-

Elena Ceaușescu diploma de membru de onoare al Academiei de științe a statului Illinois. În lume domnia sa face parte dintre acei savanți care consideră că oamenii de știință își pot folosi munca și

prestigios. A împărțit atunci, cu prilejul ceremoniei, gânduri extrem de frumoase, într-o cuvintare plină de conținut. E o personalitate înzestrată cu o aleasă inteligență, cu o deosebită forță de muncă și, în același timp, cu mult farmec personal.

JOANNA TSATSOS
scriitoare, Grecia

Largă recunoaștere internațională a operei științifice puse în slujba păcii și progresului umanității, a tovarășei academician doctor inginer ELENA CEAUȘESCU

va ori am avut bucuria personală și onoarea profesională să discut cu doamna academician doctor inginer Elena Ceaușescu, reputat om de știință. Întâlnirea cea mai impresionantă a avut loc la Washington în 1978. În calitate de președinte al Academiei de științe a statului Illinois, am avut onoarea ca, în cadrul unei reuniuni care a lăsat o impresie de neuitat, să înminez doamnei

influența pentru a preveni războaiele și a dezvolta cooperarea între popoare.
Prof. EMANUEL MERDINGER
Universitatea din Florida, S.U.A.

mi amintesc că pe doamna Elena Ceaușescu am însoțit-o la Academia elenă, cind a fost aleasă, datorită valorii activității și lucrărilor sale, membru corespondent al acestui for

ntre personalitățile de largă recunoaștere și prețuire în lumea științifică contemporană se impune, prin înalta competență, prin contribuția sa la dezvoltarea cercetării științifice în Europa și prin activitatea prodigioasă pe plan internațional, academician doctor inginer Elena Ceaușescu, membru al Comitetului Politic Executiv al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, prim viceprim-ministru al guvernului, deputat în Marea Adunare Națională a Republicii Socialiste România, președinte al Consiliului Național al Științei și Învățămîntului, președinte al Consiliului Științific al Institutului Central de Chimie.

Din articolul „O PERSONALITATE DE MARE PRESTIGIU CARE LUPTĂ PENTRU ȘTIINȚĂ ȘI PENTRU PACE”, apărut recent în ziarul italian „Trapani Sera”

Pagină realizată de AUREL PERVA